

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๔๕

เรื่องพิจารณาที่ ๕/๒๕๕๐

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายบุญชัย วสุนธรา ที่ ๑) ในคดีแพ่งหมายเลขดำ
ที่ ๓๓๕/๒๕๔๒ หมายเลขแดงที่ ๒๐๓๓/๒๕๔๓ (ชั้นบังคับคดี) เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัย กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕
และมาตรา ๔๘ หรือไม่

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายพลิชฐ์ หรือพรชัย เดชกุลพรศิริ หรือกุลพรศิริ
ที่ ๑) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๘/๒๕๔๓ หมายเลขแดงที่ ๖๔๑/๒๕๔๓ เพื่อให้คณะกรรมการ
รัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕
และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ศาลยุติธรรมตั้งคำร้องของนายบุญชัย วสุนธรา และนายพลิชฐ์ หรือพรชัย เดชกุลพรศิริ หรือ
กุลพรศิริ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔ ประกอบรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ รวม ๒ คำร้อง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบแต่ละคำร้อง สรุปได้ดังนี้

๑. คำร้องของนายบุญชัย วสุนธรา จำเลยที่ ๑ ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๓๓๕/๒๕๔๒
หมายเลขแดงที่ ๒๐๓๓/๒๕๔๓ (ชั้นบังคับคดี) ของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า
ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดี สำนักงานบังคับคดีจังหวัดฉะเชิงเทรา ขายทอดตลาดที่ดิน
ของจำเลยที่ ๑ โฉนดเลขที่ ๒๒๒๑๒ และโฉนดเลขที่ ๔๔๘๑๑ ตำบลโสธร อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา
จังหวัดฉะเชิงเทรา รวม ๒ แปลง ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ประเมินราคาที่ดินขณะยึดเป็นเงิน
๕๐๐,๐๐๐ บาท ในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๕ มีผู้เสนอซื้อให้ราคา ๔๖๐,๐๐๐ บาท
แต่โจทก์ได้คัดค้านว่าราคาดังกล่าวต่ำเกินสมควรและควรขายในราคา ๖๓๐,๐๐๐ บาท เจ้าพนักงานบังคับคดี
จึงได้เลื่อนการขายทอดตลาดออกไป และให้ผู้เสนอราคาสูงสุดทำสัญญาผูกพันกับการเสนอราคาดังกล่าว
เป็นระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันเสนอราคา ต่อมาในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๕
โจทก์ได้เสนอราคาสูงสุดเป็นเงิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าเป็นราคาที่สมควรขาย
จึงมีคำสั่งให้ขายทรัพย์สินไปในราคาดังกล่าว

จำเลยที่ ๑ ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ขอให้เพิกถอน
การขายทอดตลาด และยื่นคำแถลงลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ขอให้ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา
ส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๑ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔ ว่า ในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๕ โจทก์
ในฐานะเจ้าหนี้ได้ประมูลซื้อไว้เองในราคา ๔๗๐,๐๐๐ บาท สูงกว่าผู้เสนอซื้อในการขายทอดตลาด
ครั้งก่อนเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท โดยจำเลยที่ ๑ คัดค้านว่าราคาต่ำไป แต่เจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ฟังคำคัดค้าน
โดยอ้างเหตุเคยมีการคัดค้านในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๕ แล้ว จึงขายทรัพย์สิน
ดังกล่าวให้โจทก์ในราคา ๔๗๐,๐๐๐ บาท ต่ำกว่าราคาประเมินเกือบเท่าตัว และต่ำกว่าราคาที่โจทก์
เคยคัดค้านราคาไว้ถึง ๑๖๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ สืบเนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เปิดโอกาสให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายทรัพย์สินของลูกหนี้
ตามคำพิพากษาได้ หากการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งนี้มีผู้เสนอราคาสูงกว่า การขายทอดตลาดครั้งก่อน

โดยไม่ต้องฟังคำคัดค้านของเจ้าของทรัพย์ เป็นเหตุให้ขอบเขตแห่งสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินไม่ได้รับการคุ้มครอง บทบัญญัติดังกล่าวสวนองต่อประโยชน์ของเจ้าหนี้ เป็นเหตุให้ เจ้าพนักงานบังคับคดีและเจ้าหนี้อาศัยช่องทางตามบทบัญญัติดังกล่าว ดำเนินการโดยรวบรัดโดยไม่คำนึงถึงมูลค่าราคา บทบัญญัติดังกล่าวกระทบต่อสาระสำคัญของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง จึงตราขึ้นโดยฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ ต้องด้วยมาตรา ๖ บทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นอันใช้บังคับไม่ได้

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญยังไม่เคยมีคำวินิจฉัยในกรณีดังกล่าว จึงส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

๒. คำร้องของนายพิษณุ หรือพรชัย เดชกุลพรศิริ หรือกุลพรศิริ จำเลยที่ ๑ ในคดีแพ่ง หมายเลขคำที่ ๖๕๘/๒๕๔๓ หมายเลขแดงที่ ๖๔๑/๒๕๔๓ ของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้เจ้าพนักงานบังคับคดี สำนักงานบังคับคดีจังหวัดฉะเชิงเทรา ขายทอดตลาดที่ดินของนายศิลปชัย เดชกุลพรศิริ หรือกุลพรศิริ จำเลยที่ ๒ โฉนดเลขที่ ๘๕๖๒ ๑๖๗๓๔, ๑๖๗๓๕, ๒๑๒๘๘ และ ๒๑๒๘๙ ตำบลบางคล้า อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๕ เจ้าพนักงานบังคับคดีได้กำหนดวิธีขายทอดตลาดที่ดินทั้ง ๕ แปลง โดยขายแปลงที่ ๑ แปลงที่ ๔ และแปลงที่ ๕ รวมกันไป แปลงที่ ๒ และแปลงที่ ๓ รวมกันไปตามคำแถลงของโจทก์ ต่อมาในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕ โจทก์ได้เสนอราคาซื้อที่ดินแปลงที่ ๑ แปลงที่ ๔ และแปลงที่ ๕ เป็นเงิน ๑,๐๔๐,๐๐๐ บาท แปลงที่ ๒ และแปลงที่ ๓ เป็นเงิน ๕๒๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑,๕๖๐,๐๐๐ บาท แต่จำเลยได้คัดค้านราคาขายที่ดินทั้งหมด เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงได้งดการขายทอดตลาดไว้ ต่อมาในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๕ จำเลยที่ ๑ ได้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี ขอให้ขายทอดตลาดโดยวิธีการขายรวมทั้ง ๕ แปลง ซึ่งโจทก์ไม่คัดค้าน เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงได้กำหนดราคาเริ่มต้น โดยใช้ราคาที่โจทก์ได้เคยเสนอราคาไว้ในการขายทอดตลาดครั้งก่อน เป็นจำนวนเงิน ๑,๕๖๐,๐๐๐ บาท และในการขายทอดตลาดครั้งนี้ โจทก์ได้เสนอราคาสูงสุดเป็นเงิน ๑,๖๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นราคาสูงกว่าการขายทอดตลาดครั้งก่อน เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงมีคำสั่งให้ขายทรัพย์สินไปในราคาดังกล่าว

จำเลยที่ ๑ ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทราขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดที่ดินทั้ง ๕ แปลง เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการขายทอดตลาด เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องกำหนดหลักเกณฑ์และแจ้งวิธีการให้ผู้สนใจทราบใหม่ แต่มิได้มีการดำเนินการดังกล่าว และจำเลยที่ ๑ ได้ยื่นคำแถลงลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๕ ต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ขอให้ศาลส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๑ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ข้อหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ เนื่องจากบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เปิดโอกาสให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยมีเงื่อนไขแต่เพียงว่า ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งที่ผ่านมามีการคัดค้านราคาแล้ว ในการขายทอดตลาดครั้งต่อไป หากได้ราคาไม่น้อยกว่าการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทรัพย์สินได้โดยไม่ต้องฟังเสียงคัดค้านของเจ้าของทรัพย์สิน เป็นเหตุให้ขอบเขตแห่งสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินไม่ได้รับการคุ้มครอง ทั้งราคาไม่เป็นไปตามความชอบธรรม บทบัญญัติดังกล่าวสนองต่อผลประโยชน์ของเจ้าหนี้ เจ้าพนักงานบังคับคดีและเจ้าหนี้ได้อาศัยช่องทางตามบทบัญญัตินี้ดำเนินการโดยรวบรัด ไม่คำนึงถึงมูลค่าทรัพย์สินต่ำกว่าราคาประเมินหรือราคากลางของทางราชการ เนื่องจากต้องการให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินสำเร็จโดยเร็ว จึงเห็นว่าบทบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดขึ้นไว้เกินจำเป็นและล่วงล้ำเข้าสู่แดนมูลค่าราคาจนกระทบสาระสำคัญของกรรมสิทธิ์

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราพิเคราะห์แล้วเห็นว่า เนื่องจากเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับหนังสือคำสั่งคำแถลงของจำเลยที่ ๑ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๕ โดยชอบแล้วและไม่ยื่นคำคัดค้าน จึงให้รวบรวมคำสั่งดังกล่าว คำคัดค้านของโจทก์ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

เนื่องจากคำร้องทั้ง ๒ คำร้อง คู่ความในแต่ละคำร้องได้โต้แย้งว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ข้อหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ ซึ่งเป็นกลุ่มมาตราเดียวกันศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ ให้รวมพิจารณาทั้ง ๒ คำร้อง เข้าด้วยกัน

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้อง ทั้ง ๒ คำร้องไว้พิจารณาหรือไม่ เห็นว่า คำร้องทั้ง ๒ คำร้อง คณะตุลาการรัฐธรรมนูญรับไว้วินิจฉัย ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ ต่อมา มีการตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ขึ้นไว้ให้ใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ โดยมาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ เป็นศาลรัฐธรรมนูญ และวรรคสาม ให้บทบัญญัติมาตรา ๓๕ วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใช้บังคับ และวรรคสี่ให้บรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะตุลาการ รัฐธรรมนูญให้ศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๐๐ ดำเนินการต่อไป และเมื่อมีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว บรรดาคดีหรือการใดที่ค้างดำเนินการนั้นให้โอนไปอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ศาลรัฐธรรมนูญที่แต่งตั้งขึ้นใหม่ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องทั้ง ๒ คำร้องนี้ได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยคำร้องนี้ ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว การตรวจสอบความชอบ ด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ๆ จะต้องพิจารณาว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้บังคับในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย แต่เนื่องจากบทบัญญัติ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายไปขัดหรือแย้งนั้น มีหลักการอย่างเดียวกันกับบทบัญญัติ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงวินิจฉัยคำร้องนี้ตามบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยจึงมีว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติในหมวดที่ ๑ บททั่วไป ที่กล่าวถึงสถานะความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญเอง ซึ่งมีผลต่อบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับใด ๆ ว่า หากบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับใด ๆ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ โดยบทบัญญัติมาตรา ๖ มิได้มีข้อความที่เป็นเรื่องรับรองสิทธิและเสรีภาพหรือให้อำนาจใด ๆ แก่บุคคลหรือองค์กร จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่าบทบัญญัติใดหรือกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ได้ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยบัญญัติให้การจำกัดสิทธิและเสรีภาพจะกระทำมิได้ภายใต้หลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ กล่าวคือ ต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนด ทั้งจะต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพมิได้ และต้องเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่ใช่บังคับกับกรณีใดกรณีหนึ่งเป็นการเฉพาะ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่ให้การรับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินว่า สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ แต่ภายใต้เงื่อนไขว่าขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินอาจมีได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งหมายความว่า รัฐธรรมนูญยอมให้มีการกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินได้ โดยต้องตราเป็นกฎหมาย ซึ่งกฎหมายดังกล่าวก็จะต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งด้วย ส่วนมาตรา ๔๑ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยการสืบมรดกของบุคคลซึ่งไม่เกี่ยวกับประเด็นตามคำร้อง

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่วางหลักการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยในการขายทอดตลาดครั้งแรกได้กำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องเลื่อนการขายทอดตลาดออกไปในกรณีที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีได้คัดค้านว่าราคาในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีผู้เสนอราคาสูงที่สุดมีจำนวนต่ำเกินสมควร เพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าว

ต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดครั้งต่อไปโดยผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับราคาที่ตนเสนอ เป็นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เสนอราคา และในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคาไม่สูงกว่าราคาที่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดครั้งก่อนหรือไม่มีผู้เสนอราคา ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน แต่หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไปในจำนวนสูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น

จากบทบัญญัติดังกล่าว แม้ว่าการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ในครั้งต่อไป จะมีได้เปิดโอกาสให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสีย ในการบังคับคดี ได้มีโอกาสคัดค้านราคาโดยอ้างว่าราคามีจำนวนต่ำเกินสมควรก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าว ก็ได้บัญญัติขึ้นเพื่อให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาสมาธการดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรมแก่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาด มิฉะนั้นแล้ว หากเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านราคาได้อีก ก็อาจมีการคัดค้านราคาในลักษณะเช่นนี้ทุกครั้ง เป็นเหตุให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่สามารถดำเนินการให้เป็นผลสำเร็จลงได้ ซึ่งไม่เป็นธรรมแก่ผู้ที่ซื้อทรัพย์สินได้โดยสุจริตจากขายทอดตลาด ในขณะที่เดียวกันเมื่อพิจารณา ในส่วนของผู้คัดค้านราคา บทบัญญัติดังกล่าวก็ได้เปิดโอกาสให้ผู้คัดค้านราคาได้มีโอกาสคัดค้านราคา และจัดหาผู้ซื้อที่จะเสนอราคาตามที่ตนต้องการมาในการขายทอดตลาดครั้งแรกแล้ว และหากการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีเกิดจากการคบคิดกันหรือฉ้อฉลในระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในการสู้ราคา หรือความไม่สุจริต หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้คัดค้านราคาก็อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีการตั้งเพิกถอนการขายทอดตลาดได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคสอง

แม้ว่าบทบัญญัติดังกล่าว จะจำกัดสิทธิของผู้คัดค้านราคาในการขายทอดตลาดอยู่บ้าง แต่ก็เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งเป็นข้อยกเว้น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง ตอนที่๒ ที่บัญญัติว่า “ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นนี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” นอกจากนี้ การจำกัดสิทธิ เช่นนี้ยังเป็นการจำกัดสิทธิโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป และเท่าที่จำเป็น

เพื่อความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ ดังนั้นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

นายชัช ชลวร	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายเจริญ ภัคดีชนากุล	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจรูญ อินทจาร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายเฉลิมพล เอกอรุ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายนุรักษ์ มาประณีต	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายบุญส่ง กุลบุปผา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุพจน์ ไข่มุกด์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายชัช ชลวร ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่

ความเห็น

ด้วยคำร้องทั้งสองเป็นคดีที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ใช้บังคับในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคดี จึงมีประเด็นเบื้องต้นสมควรพิจารณาก่อนว่า กรณีมีเหตุต้องพิจารณาวินิจฉัยตามประเด็นแห่งคดีของคำร้องทั้งสอง หรือไม่

เห็นว่า การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติกฎหมายใด ๆ จะต้องพิจารณาว่าบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้บังคับในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย สำหรับคำร้องทั้งสองนี้ศาลรัฐธรรมนูญได้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยก่อนที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ใช้บังคับ โดยผู้ร้องได้แย้งความชอบด้วยรัฐธรรมนูญว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ แต่อย่างไรก็ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้นำหลักการแห่งบทบัญญัติดังกล่าวมาบัญญัติไว้เป็นหลักการเดียวกันกับมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ด้วยเช่นกัน จึงเห็นว่า เมื่อยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ กรณีมีเหตุสมควรวินิจฉัย

ประเด็นตามคำร้องทั้งสองต่อไป และเมื่อพิจารณาคำร้องทั้งสองแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณา วินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพที่ว่า ให้มีการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้ภายใต้เงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนดคือ ต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และมาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินว่า ย่อมได้รับความคุ้มครองภายใต้เงื่อนไขที่ว่า รัฐธรรมนูญยอมให้มีการกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินได้โดยต้องตราเป็นกฎหมายซึ่งต้องเป็นไปตามหลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ สำหรับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับคดีในส่วนของวิธีการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยบัญญัติขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบังคับคดีในส่วนของการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรมแก่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ว่าด้วยการขายทอดตลาด โดยบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งมีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการคัดค้านการขายทอดตลาดในครั้งแรกในกรณีที่หากเจ้าหนี้ ลูกหนี้หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียคัดค้านเกี่ยวกับราคาสูงสุดว่ามีจำนวนต่ำกว่าเงินสมควร เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องเลื่อนการขายทอดตลาดออกไป เพื่อเปิดโอกาสให้มีการหาผู้ซื้อในครั้งต่อไป และในการขายครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคาไม่สูงกว่าครั้งก่อนหรือไม่มีผู้เสนอราคา ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายครั้งก่อน

เห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิในการคัดค้านการเสนอราคาแก่เจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาในการขายทอดตลาดครั้งแรก ในกรณีที่เห็นว่า ราคาสูงสุดนั้นมีราคาต่ำกว่าเงินสมควร โดยให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเลื่อนการขายออกไปเพื่อให้บุคคลดังกล่าวหาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าว

ต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป แต่ผู้เสนอราคาสูงสุดยังต้องผูกพันกับการเสนอราคาดังกล่าวเป็นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เสนอราคานั้น หากในครั้งต่อไปมีผู้เสนอราคาที่สูงกว่าก็ให้เคาะไม้แก่ผู้เสนอราคาที่สูงสุด หากไม่มีราคาสูงกว่าหรือไม่มีผู้เสนอราคาก็ให้เคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน อันเป็นบทบัญญัติของวิธีการขายทอดตลาดเพื่อคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และบุคคลผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งบุคคลภายนอกที่ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดโดยสุจริต และเป็นบทบัญญัติซึ่งเป็นการให้สิทธิในการคัดค้านการขายทอดตลาดได้ แม้จะให้เฉพาะการขายทอดตลาดในครั้งแรกเท่านั้นก็ตาม แต่ก็ถือเป็นการให้สิทธิแก่บุคคลในการคุ้มครองประโยชน์แห่งตนมากกว่าเป็นการจำกัดสิทธิดังที่ผู้ร้องอ้าง อีกทั้งมิได้เป็นการละเลยสิทธิของบุคคลที่มีอยู่ก่อนแต่อย่างใด ในทางตรงกันข้ามหากให้มีการคัดค้านการขายทอดตลาดได้ทุกครั้งก็จะทำให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลไม่สามารถกระทำได้ ซึ่งเป็นการทำลายหลักแห่งความศักดิ์สิทธิ์ของคำพิพากษา ประกอบกับบทบัญญัติดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ต้องการให้การบังคับคดีในส่วนของขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาสมารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรมแก่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ว่าด้วยการขายทอดตลาดแล้วจึงเห็นได้ว่าบทบัญญัติอันเป็นประเด็นแห่งคดีนี้มีได้เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ตามที่ผู้ร้องอ้างแต่อย่างใด แต่เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับเพื่อคุ้มครองสิทธิของบุคคลทุกคนที่อยู่ภายใต้บทบังคับตามที่บัญญัติไว้เป็นการทั่วไป ไม่ได้ใช้บังคับแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง โดยกระทำเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายจึงไม่กระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยเฉพาะสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในมาตรา ๔๑

ส่วนประเด็นที่ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่งขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ หรือไม่นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒๑ - ๒๓/๒๕๕๑ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งวินิจฉัยไว้แล้วว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒ มาตรา ๔ มาตรา ๖ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๑๕ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิวรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

นายชัช ชลวร
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายเจริญ ภัคดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๔๕

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ หรือไม่

ความเห็น

ดังที่เคยให้ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัวไว้แล้วในคำวินิจฉัยที่ ๒๑ - ๒๓/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๑ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ ไม่ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บทมาตราอื่นใดเลย ดังนั้น คำร้องทั้งสองคำร้องนี้ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัย

นายเจริญ ภัคดีธนากุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายจรูญ อินทจาร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๔๕

เรื่องพิจารณาที่ ๕/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

เรื่อง ศาลจังหวัดยะเขิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายบุญชัย วสุนธรา ที่ ๑) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๓๓๕/๒๕๔๒ หมายเลขแดงที่ ๒๐๓๓/๒๕๔๓ (ชั้นบังคับคดี) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

เรื่อง ศาลจังหวัดยะเขิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายพลิชฐ์ หรือพรชัย เดชกุลพรศิริ หรือกุลพรศิริ) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๘/๒๕๔๓ หมายเลขแดงที่ ๖๔๑/๒๕๔๓ เพื่อขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๔๘ บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบทอดย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบทอดย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๔๑ บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การตีบรมคยอมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการตีบรมคยอมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๓๐๕ ทวิ บัญญัติว่า “ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น ก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าเป็นราคาที่สมควรขายได้ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี อาจคัดค้านว่าราคาดังกล่าวมีจำนวนต่ำเกินสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเลื่อนการขายทอดตลาดทรัพย์สินไป เพื่อให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ไม่ว่าจะเป็นผู้คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าวต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป โดยให้ผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับการเสนอราคาดังกล่าวเป็นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เสนอราคาดังกล่าว และในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในจำนวนไม่สูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน หรือไม่มีผู้ใดเสนอราคาเลย ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน แต่หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไปในจำนวนสูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น

ในกรณีที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี เห็นว่าราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินมีจำนวนต่ำเกินสมควร และการขายทอดตลาดทรัพย์สินในราคาต่ำเกินสมควรนั้นเกิดจากการคบคิดกันฉ้อฉลในระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในการเข้าสู่ราคาหรือความไม่สุจริตหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการปฏิบัติหน้าที่ บุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีการเพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามบทบัญญัติแห่งลักษณะนี้ได้ และเมื่อศาลได้สอบสวนแล้วเห็นว่าคำร้องรับฟังได้ ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องหรือแก้ไขหรือมีคำสั่งกำหนดวิธีการอย่างใดตามที่ศาลเห็นสมควรให้เสร็จภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องนั้น

ให้นำบทบัญญัติในวรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้าและวรรคหก ของมาตรา ๒๕๖ มาใช้บังคับ
แก่การยื่นคำร้องตามวรรคสองโดยอนุโลม

คำสั่งของศาลตามวรรคสองให้เป็นที่สุด”

ความเห็น

เนื่องจากขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องนี้ ได้มีการบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว โดยบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งนั้น มีหลักการอย่างเดียวกันกับบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๒๕
และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงเป็นกรณีที่ต้องวินิจฉัย
คำร้องนี้ตามบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยจึงมีว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ
วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕
และมาตรา ๔๑ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑
บททั่วไป กล่าวถึงสถานะความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญเอง ซึ่งมีผลต่อบทบัญญัติของกฎหมาย
กฎหรือข้อบังคับใด ๆ ว่า ถ้อยบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับใด ๆ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ โดยบทบัญญัติมาตรา ๖ มิได้มีข้อความที่เป็นเรื่องรับรองสิทธิและ
เสรีภาพหรือให้อำนาจใด ๆ แก่บุคคลหรือองค์กร จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่าบทบัญญัติใดหรือกฎหมายใด
ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ได้

ส่วนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติ
ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยบัญญัติเป็นหลักการไว้ว่าการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ และกำหนดเป็นบทยกเว้นไว้ว่าให้กระทำได้ และ
ต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ซึ่งต้องกระทำ
เท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ โดยกฎหมายที่ตราขึ้นนี้
ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง
เป็นการเจาะจง

สำหรับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่ให้การรับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินว่า สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ แต่ภายใต้เงื่อนไขว่าขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินอาจมีได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งหมายความว่า รัฐธรรมนูญยอมให้มีการกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินได้โดยต้องตราเป็นกฎหมาย ซึ่งกฎหมายดังกล่าวก็ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งด้วย ส่วนมาตรา ๔๑ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติว่าด้วยการสืบมรดกของบุคคลซึ่งไม่เกี่ยวกับประเด็นตามคำร้อง จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่วางหลักการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เป็นไปด้วยความรวดเร็วและเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยในการขายทอดตลาดครั้งแรกได้กำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องเลื่อนการขายทอดตลาดออกไป หากเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีได้คัดค้านว่า ราคาที่มีผู้เสนอราคาสูงสุด มีจำนวนต่ำเกินสมควร เพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าวต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดครั้งต่อไป โดยผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับราคาที่ตนเสนอเป็นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เสนอราคา และในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคาไม่สูงกว่าราคาที่มีผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดทรัพย์สินครั้งก่อนหรือไม่มีผู้เสนอราคา ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายครั้งก่อน และแม้ว่าในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาในครั้งต่อไป จะมีได้เปิดโอกาสให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ได้มีโอกาสคัดค้านราคาโดยอ้างว่าราคามีจำนวนต่ำเกินสมควร ก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าวก็ได้บัญญัติขึ้นเพื่อให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาสมาธิดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรมแก่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาด มิฉะนั้นแล้ว หากเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านราคาได้อีก ก็อาจมีการคัดค้านราคาในกรณีเช่นนี้ทุกครั้ง เป็นเหตุให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ไม่สามารถ

ดำเนินการให้เป็นผลสำเร็จลงได้ ซึ่งไม่เป็นธรรมแก่ผู้ที่ซื้อทรัพย์สินได้โดยสุจริตจากขายทอดตลาด ในขณะที่เดียวกันเมื่อพิจารณาในส่วนของผู้คัดค้านราคา บทบัญญัติดังกล่าวก็ได้เปิดโอกาสให้ผู้คัดค้านราคา ได้มีโอกาสคัดค้านราคาและจัดหาผู้ซื้อที่จะเสนอราคาตามที่ตนเองต้องการมาในการขายทอดตลาด ครั้งแรกแล้ว และหากการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีเกิดจากการคบคิดกันฉ้อฉล ในระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในการสู้ราคา หรือความไม่สุจริตหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของ เจ้าพนักงานบังคับคดีในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้คัดค้านราคาก็อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีการขายทอดตลาดได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคสอง

แม้ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของผู้คัดค้านราคาในการขายทอดตลาดอยู่บ้าง แต่ก็เป็นการจำกัดสิทธิของ บุคคลในทรัพย์สินซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง ตอนท้าย บัญญัติให้จำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินเช่นนี้ได้ โดยให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ นอกจากนี้ การจำกัดสิทธิเช่นนี้ยังเป็นการจำกัดสิทธิที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป ไม่ใช่บังคับกับกรณีใด กรณีหนึ่งเป็นการเฉพาะ และเท่าที่จำเป็นรวมทั้งไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ จึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕

ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง จึงไม่ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

ด้วยเหตุผลดังที่ได้วินิจฉัยไว้ จึงเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

นายจรูญ อินทจาร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายเฉลิมพล เอกอุรุ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ หรือไม่

ความเห็น

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ อยู่ในหมวดหนึ่ง บททั่วไป ซึ่งกำหนดให้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใด ของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับ ถ้าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ แต่มาตรา ๖ มิได้มีข้อความที่เป็นเรื่องรับรองสิทธิและเสรีภาพหรือให้อำนาจใด ๆ แก่บุคคลหรือองค์กร จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่าบทบัญญัติของกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ได้ ส่วนมาตรา ๒๕ มาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๕ บัญญัติให้การจำกัดสิทธิและเสรีภาพจะกระทำได้ภายใต้หลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ คือ ต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนด ต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพมิได้ กฎหมายดังกล่าวต้องมีผลใช้บังคับ เป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง สำหรับมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่ให้การรับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินว่าย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ภายใต้เงื่อนไขว่า ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิในทรัพย์สิน อาจมีได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ส่วนมาตรา ๔๑ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติว่าด้วยการสืบมรดกของบุคคล ไม่ได้เกี่ยวกับประเด็นตามคำร้อง จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัย

สำหรับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ ที่ผู้ร้องอ้างว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ นั้น ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๔ ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของมาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ ทั้งนี้เพื่อให้การบังคับคดีเป็นไปด้วยความเป็นธรรมโดยคุ้มครองสิทธิของบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี และให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาสมาารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรมกับผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ว่าด้วยการขายทอดตลาด

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ได้วางหลักการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยในการขายทอดตลาดครั้งแรกนั้น ให้สิทธิแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียที่จะคัดค้านว่า ราคาที่มีผู้เสนอราคาสูงสุด มีจำนวนต่ำเกินสมควร และกำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องเลื่อนการขายทอดตลาดออกไป เพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าวต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดครั้งต่อไป โดยผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับราคาที่ตนเสนอเป็นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เสนอราคา และในการขายทอดตลาดครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคาไม่สูงกว่าราคาที่มีผู้เสนอราคาสูงสุดในครั้งก่อนหรือไม่มีผู้เสนอราคาก็ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายครั้งก่อน เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ไม่อาจคัดค้านราคาโดยอ้างว่าราคามีจำนวนต่ำเกินสมควรได้อีก

บทบัญญัติดังกล่าวนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรมแก่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาด เพราะหากเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านราคาได้อีก ก็คงจะมีการคัดค้านราคาในกรณีเช่นนี้ทุกครั้งไป ทำให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาถูกถ่วงเวลาให้เนิ่นนานออกไปและอาจไม่สามารถดำเนินการให้เป็นผลสำเร็จได้ ซึ่งจะไม่เป็นธรรมแก่ผู้ซื้อทรัพย์สินได้โดยสุจริตจากการขายทอดตลาด ถ้าพิจารณาจากในแง่ของผู้คัดค้านราคา บทบัญญัติดังกล่าวนี้ก็เปิดโอกาสหรือ

ให้สิทธิให้ผู้คัดค้านราคาได้มีโอกาสคัดค้านราคา และจัดหาผู้ซื้อที่จะเสนอราคาตามที่ตนเองต้องการมาในการขายทอดตลาดครั้งแรกแล้ว หากการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีเกิดจากการคบคิดกันฉ้อฉลในระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในการสู้ราคาหรือความไม่สุจริตหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้คัดค้านราคาก็อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีการเพิกถอนการขายทอดตลาดได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคสอง บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการให้สิทธิ แต่ไม่ใช่เป็นการให้สิทธิโดยไม่มีขอบเขตจำกัด การจำกัดขอบเขตของสิทธิก็เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป เพื่อความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาคกัน โดยไม่ได้กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ จึงเห็นว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

นายเฉลิมพล เอกอรุ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายอนุรักษ์ มาประณีต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๕/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และ จะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้” ส่วนมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่วางหลักการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อให้ การขายทอดตลาดเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย โดยหากการขายครั้งแรก มีผู้คัดค้านว่าราคาที่ขายทอดตลาดต่ำไป เปิดโอกาสให้มีการขายอีกครั้งหนึ่งหากมีผู้ให้ราคาที่สูงขึ้น จึงจะขายได้ หากมีผู้ให้ราคาไม่สูงกว่าก็จะขายให้กับผู้ที่ประมูลซื้อได้ในครั้งแรก แม้ว่าการขายครั้งหลัง จะไม่เปิดโอกาสให้เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสคัดค้านราคาว่ามีราคาต่ำ

ก็ตาม แต่ก็ยังมีโอกาสคัดค้านได้ถ้าการขายทอดตลาดเกิดจากการคบคิดฉ้อฉล หรือความไม่สุจริตหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าพนักงานบังคับคดี ทั้งบทบัญญัติตามมาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง เปิดโอกาสให้กระทำได้ เพราะเป็นไปตามอำนาจที่กฎหมายบัญญัติไว้ อีกทั้งเป็นการบังคับใช้แก่บุคคลทั่วไป มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ส่วนมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยแล้วว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอีก

ด้วยเหตุดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้ว จึงมีความเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

นายณรงค์ มาประณีต

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายบุญส่ง กุลบุปผา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๕/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติในหมวดที่ ๑ บททั่วไป ที่กล่าวถึงสถานะความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญเอง ซึ่งมีผลต่อบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับใด ๆ ว่า ถ้าบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับใด ๆ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วย สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักการประกันความมั่นคง แห่งสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยบัญญัติให้การจำกัดสิทธิและเสรีภาพจะกระทำใ้ภายใต้ หลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ กล่าวคือ ต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อ การที่รัฐธรรมนูญกำหนด ทั้งจะต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิ และเสรีภาพมิได้ และต้องเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่ใช่บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งเป็นการเฉพาะ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่ให้การรับรองสิทธิของบุคคล ในทรัพย์สินว่า สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ แต่ภายใต้เงื่อนไข ว่าขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินอาจมีได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งหมายความว่า รัฐธรรมนูญยอมให้มีการกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินได้โดยต้องตรา

เป็นกฎหมาย ซึ่งกฎหมายดังกล่าวก็ต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งด้วย ส่วนมาตรา ๔๑ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติว่าด้วยการสืบมรดกของบุคคล ซึ่งไม่เกี่ยวกับประเด็นตามคำร้อง จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัย

เมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา นั้น ก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าเป็นราคาที่สมควรขายได้ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลที่มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีอาจคัดค้านว่าราคาดังกล่าวมีจำนวนต่ำเกินสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเลื่อนการขายทอดตลาดทรัพย์สินไป เพื่อให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลที่มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ไม่ว่าจะเป็นผู้คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หากผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าวต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป โดยให้ผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับการเสนอราคาดังกล่าว เป็นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เสนอราคานั้น และในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในจำนวนไม่สูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน หรือไม่มีผู้ใดเสนอราคาเลย ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน แต่หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไปในจำนวนสูงกว่าที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น แล้วเห็นว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อให้การขายทอดตลาดดังกล่าวเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันแก้ไขเพิ่มเติมจากบทบัญญัติเดิมที่บัญญัติว่า “ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น ก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าเป็นราคาที่สมควรขายได้ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลที่มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีอาจคัดค้านว่าราคาดังกล่าวมีจำนวนต่ำเกินสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเลื่อนการขายทอดตลาดทรัพย์สินไปและ

ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อ ๆ ไป หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาร้านั้นได้” บทบัญญัติดังกล่าวจึงมุ่งให้ความคุ้มครองเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ที่คัดค้านว่าราคาทรัพย์สินในการขายทอดตลาดนั้นมีราคาต่ำเกินสมควร โดยมีสิทธิที่จะรักษาผลประโยชน์ของตนด้วยการหาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่สูงกว่าความต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป และในขณะเดียวกันก็มีเจตนารมณ์ที่จะให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาสมาธิดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรมแก่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาด เพราะหากใช้บังคับตามบทบัญญัติเดิมและการขายทอดตลาดยังไม่ได้ราคาสูงตามที่ผู้คัดค้านต้องการอยู่ตราบใด การขายทอดตลาดก็ยังไม่ได้สิ้นสุดอยู่ตราบนั้น นอกจากนี้ถึงแม้ว่า บทบัญญัติมาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่งจะเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของผู้คัดค้านราคาในการขายทอดตลาดอยู่บ้าง แต่ก็เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินตามบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งเป็นข้อยกเว้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง ตอนท้าย ที่บัญญัติว่า “ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิ เช่นว่านี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” นอกจากนี้ การจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ยังเป็นการจำกัดสิทธิโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป และเท่าที่จำเป็นเพื่อความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

นายบุญส่ง กุลบุปผา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายวสันต์ ตรี้อยพิสุทธิ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นพิจารณาวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ความเห็น

พิจารณาแล้วเห็นว่า ในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยคำร้องนี้ ได้มีการประกาศใช้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว โดยบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ผู้ร้องได้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายไปขัดหรือแย้งนั้น มีหลักการอย่างเดียวกันกับบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงวินิจฉัยคำร้องนี้ ตามบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่กำหนด หลักเกณฑ์การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อให้การบังคับคดีเสร็จไปโดยรวดเร็ว และเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย จะเห็นได้ว่า ในการขายทอดตลาดครั้งแรก หากเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือผู้มีส่วนได้เสียคัดค้านราคา กฎหมายบังคับให้เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องเลื่อน การขายทอดตลาดออกไป เพื่อเปิดโอกาสให้มีการจัดหาผู้ที่จะเข้าสู้ราคาในการขายทอดตลาดครั้งต่อไป โดยผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับราคาที่ตนเสนอไว้เป็นเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เสนอราคา

แต่การคัดค้านราคาดังกล่าว จะกระทำได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น มิฉะนั้นก็อาจมีการคัดค้านราคากันทุกครั้ง เพื่อประวิงการขายทอดตลาด และหากการขายทอดตลาดเกิดจากการคบคิดกันฉ้อฉลในระหว่าง ผู้ที่เกี่ยวข้องในการสู้ราคา หรือความไม่สุจริตหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าพนักงานบังคับคดี บุคคลดังกล่าวก็อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีการสั่งเพิกถอน การขายทอดตลาดได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคสอง ซึ่งการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง ต้องคุ้มครองบุคคล ทุกฝ่าย มิใช่คุ้มครองเฉพาะฝ่ายลูกหนี้ตามคำพิพากษาดังที่กล่าวอ้างเพราะสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ ตามคำพิพากษาก็เป็นทรัพย์สินที่ต้องได้รับความคุ้มครองเช่นเดียวกัน

บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง อาจมีข้อจำกัด สิทธิของผู้คัดค้านราคาในการขายทอดตลาดอยู่บ้าง แต่ก็เป็นไปตามข้อยกเว้นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง ตอนท้าย และมีผลบังคับแก่บุคคลทั่วไป มิได้เป็นการเลือกปฏิบัติ ไม่กระทบกระเทือน สาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ จึงมีความเห็นที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

นายवंฒ์ สร้อยพิสุทธิ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายสุพจน์ ไข่มุกด์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ เนื่องจาก ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และเห็นว่ามีเนื้อหาเดียวกัน จึงวินิจฉัยคำร้องนี้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๑

ความเห็น

การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลฯ ขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาด และได้แย้งว่าประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ที่เจ้าพนักงานบังคับคดีใช้ในการดำเนินการนั้น เปิดโอกาสให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายทรัพย์สินของลูกค้าหนึ่งตามครั้งที่แล้วได้โดยไม่ต้องฟัง คำคัดค้านของเจ้าของทรัพย์สิน เป็นเหตุให้ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ต้องถูกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิ ไม่ได้รับการคุ้มครอง บทบัญญัติดังกล่าวสนองต่อ ผลประโยชน์ของเจ้าหนี้ เจ้าพนักงานบังคับคดีและเจ้าหนี้ได้อาศัยช่องทางตามบทบัญญัตินี้รวบรัดเวลา โดยไม่คำนึงถึงมูลค่าราคา บทบัญญัติดังกล่าวกระทบสาระสำคัญของกรรมสิทธิในทรัพย์สินทำให้เห็น ได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติบังคับไว้ว่า “การจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ

แห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้” ดังนั้น บทบัญญัติตามมาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของบุคคลในมูลค่าของราคาทรัพย์สินว่า ในการประมูลราคาที่ดีอย่างไร ไม่ใช่สาระ แต่ความประสงค์ต้องการทำให้การขายสำเร็จโดยเร็ว เห็นว่าการประมูลขายทอดตลาดทรัพย์สินไม่คุ้มครองราคาหวังผลเพียง “ความรวดเร็ว” จึงเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดขึ้นไว้เกินจำเป็นล่วงเข้าสู่แดนมูลค่าราคาจนกระทบสาระสำคัญของกรรมสิทธิ์ และยังเห็นว่า มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติขึ้นเพื่อแก้ไขและรองรับภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ กำลังการประมูลซึ่งมีน้อย ยิ่งทำให้เห็นว่าเป็นบทบัญญัติในการบังคับขายทอดตลาดที่คร่าค่านั้น เป็นการตราขึ้นโดยจงใจฝ่าฝืน กระทั่งขอบเขตแห่งสิทธิและจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินที่รัฐธรรมนูญคุ้มครอง มีข้อกำหนดเกินความจำเป็นในการตรากฎหมายไปกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิของบุคคลในมูลค่าทรัพย์สินอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของสิทธิในการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ต้องถูกกระทบ นั้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่ประกันความมั่นคงแห่งสิทธิ การจะจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องกระทำภายใต้หลักเกณฑ์ที่ว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนด การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ นอกจากนี้ยังเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับบุคคลโดยทั่วไป มิได้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ จึงไม่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล อีกทั้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติที่ไม่มีข้อความที่จำกัดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินเช่นกัน เนื่องจากได้บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ ดังกล่าว อาจถูกจำกัดได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายและมาตรา ๖ บัญญัติรับรองสถานะของรัฐธรรมนูญว่าเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับไม่ได้ จึงเห็นว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับบุคคลโดยทั่วไปไม่เป็นการเฉพาะเจาะจง ไม่ได้จำกัดสิทธิและ

เสรีภาพของบุคคลและไม่มีข้อความที่จำกัดขอบเขตแห่งสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน พิเคราะห์แล้ว เห็นว่าบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

นายสุพจน์ ไข่มุกด์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๔๕

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

ในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคำร้อง ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายตามคำร้องที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า ชัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้หรือไม่ เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีหลักการ เช่นเดียวกับบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงวินิจฉัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้

พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓๘ - ๓๙/๒๕๔๓ ไว้แล้วว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ ว่าด้วยบททั่วไป ที่กล่าวถึงสถานะความเป็นกฎหมาย สูงสุดของประเทศ ซึ่งมีผลต่อบทบัญญัติของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับใดๆ ว่า ถ้าบทบัญญัติของกฎหมาย

กฎ หรือข้อบังคับใด ๆ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ โดยบทบัญญัติมาตรา ๖ มิได้มีข้อความใดที่เป็นเรื่องรับรองสิทธิและเสรีภาพหรือให้อำนาจใด ๆ แก่บุคคลหรือองค์กร จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่า บทบัญญัติของกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ได้ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติวางหลักประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะถูกจำกัดมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ กระทำได้เท่าที่จำเป็น และไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ รวมทั้งวางหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยไว้ว่า ถ้ารัฐสภาจะตรากฎหมายมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพ จะกระทำมิได้ภายใต้หลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เท่านั้น ทั้งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และมาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน การจำกัดสิทธิและขอบเขตแห่งสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ เป็นบทบัญญัติที่วางหลักการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยมาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ว่า ก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าเป็นราคาที่สมควรขายได้ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี อาจคัดค้านว่าราคาดังกล่าวมีจำนวนต่ำเกินสมควร ในกรณีเช่นนี้ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเลื่อนการขายทอดตลาดทรัพย์สินไป เพื่อให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ไม่ว่าจะบุคคลที่คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าวต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป โดยให้ผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับการเสนอราคาดังกล่าวเป็นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เสนอราคารุนั้น และในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในจำนวนไม่สูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน หรือไม่มีผู้ใดเสนอราคาเลย ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน แต่หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งนี้ในจำนวนสูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น

พิจารณาประเด็นตามคำร้องของจำเลยแล้ว เห็นว่าคำร้องของจำเลยโต้แย้งในทำนองว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เปิดโอกาสให้จำเลย มีสิทธิคัดค้านราคาในการขายทอดตลาดได้เพียงครั้งเดียวนั้น เห็นว่ามาตรา ๓๐๕ ทวิ ที่เจ้าพนักงานบังคับคดี ใช้บังคับแก่คดี ไม่มีข้อความส่วนใดบัญญัติถึงการให้สิทธิคัดค้านราคาได้เพียงครั้งเดียวดังที่จำเลยกล่าวอ้าง ในคำร้อง หากแต่บทบัญญัติของกฎหมายนี้ ได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงาน บังคับคดีให้มีประสิทธิภาพ ให้มีความคล่องตัว เพื่อให้การขายทอดตลาดเป็นไปด้วยความรวดเร็วและ เป็นธรรมกับทุกฝ่าย กฎหมายดังกล่าวจึงกำหนดว่า เมื่อปรากฏว่ามีผู้คัดค้านว่าราคาที่เจ้าพนักงานบังคับคดี จะเคาะไม้ขายมีจำนวนต่ำเกินสมควร ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเลื่อนการขายทอดตลาดทรัพย์สินไป เพื่อให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลที่คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าวต้องการมาเสนอซื้อ ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป ฯลฯ เห็นได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสีย ที่เกี่ยวข้องกับการขายทอดตลาดมีโอกาสดูแลรักษาสิทธิของตนในการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามรายการที่ประกาศขายถึงสองครั้ง โดยเฉพาะการขายครั้งแรกให้มีสิทธิคัดค้านราคาที่จะเคาะไม้ขาย ว่ามีราคาต่ำเกินสมควร ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีต้องเลื่อนการขายออกไปเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสีย ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสดูแลรักษาสิทธิของตนได้ ด้วยการหาผู้ซื้อที่จะเสนอราคาที่ต้องการในการขายทอดตลาด ที่เลื่อนไปอีกครั้งหนึ่ง รวมแล้วเป็นกรณีที่มีโอกาสดูแลรักษาสิทธิของตนได้ถึงสองครั้ง เป็นบทบัญญัติ ที่เหมาะสมและพอสมควรแก่การใช้สิทธิตามกฎหมายแล้ว และเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับการบังคับคดี ขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นการทั่วไปกับเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา และบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใด บุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และไม่ได้กระทบกระเทือนขอบเขตแห่งสิทธิ หรือสาระสำคัญของสิทธิและ เสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้แต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

นายอุดมศักดิ์ นิตินมนตรี

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ